

Naam Raadslid/partij: Dhr van de Berg (D66)
Datum/jaar: 26 oktober 2023

Afgelopen week ontvingen wij de RIN over de evaluatie en het vervolg regionale pilot Maatwerkregeling Energietoeslag. De reguliere energietoeslag voorziet erin om mensen tot aan 120% van het sociaal minimum een toeslag te geven. Mensen die boven deze norm vallen, al is het maar 1 euro, vallen dus buiten de boot. Om mensen boven de 120% norm, maar die toch in financiële problemen komen, te helpen is de maatwerkregeling bedoeld. Er was voor deze maatwerkregeling € 163.757 beschikbaar gesteld binnen de begroting. Dit geld wordt overigens volledig door het Rijk, en niet door de gemeente, betaald, juist met als doel om deze mensen financieel te ondersteunen. In de RIN lezen wij dat er in Gemert-Bakel 6 aanvragen voor een maatwerkregeling zijn geweest, waarvan er 5 zijn toegekend. Daarbij is in totaal een bedrag van € 1.744 uitgekeerd. Terwijl de ambtenarenkosten die hiermee gemoeid zijn, 7 keer zo hoog zijn, namelijk € 13.057. En dat er dus van het Rijksgeld € 148.956 overblijft dat niet voor het gewenste doel is gebruikt. Uit contact met het Zorgcollectief blijkt dat deze organisatie van vrijwilligers talloze mensen heeft geholpen met het invullen van de aanvraagformulieren. Bij het invullen van de formulieren hebben het Zorgcollectief en KBO-kring Gemert-Bakel zeer vele mensen geholpen. En daarbij mensen geadviseerd om ook een aanvraag in te dienen wanneer de inkomensgrens van 120% van het sociaal minimum tot maximaal €50 werd overschreden. En dan gaat het om een veel beduidend hoger aantal dan 6 huishoudens. Blijkbaar hebben dus veel mensen het om een of andere reden niet voor elkaar gekregen om maatwerk aan te vragen.

Vraag nr. 1

De regeling is zijn doel ruimschoots voorbij geschoten. Waarom? Omdat aanvragers die afgewezen werden voor de e-toeslag of de e-toeslag niet hebben aangevraagd, met de voorwaarden die u stelt vrijwel nooit in aanmerking komen voor de maatwerkregeling. Is de wethouder het daarmee bij nader inzien eens?

Antwoord:

Nee, daar is het college het niet mee eens.

Er zit een verschil tussen het aantal meldingen en aantal aanvragen en het aantal toekenningen. Vanuit Gemert-Bakel zijn 85 meldingen gedaan, 6 daarvan zijn doorgegaan als aanvraag en 5 aanvragen hebben geleid tot een toekenning.

De focus van de Maatwerkregeling Energietoeslag lag op de middeninkomens die financieel niet rondkomen als gevolg van de energierekening. De lage inkomens zijn grotendeels al gecompenseerd vanuit de landelijke energietoeslag, maar ook deze groep kon een beroep doen op de maatwerkregeling als daar een noodzaak voor zou zijn.

De insteek van de maatwerkregeling is dat enkel gezinnen die financieel in de problemen (dreigen te) raken zouden worden geholpen. Er is dus niet gekozen voor een generieke regeling met alleen een inkomensgrens als voorwaarde. Vanuit o.a. dit uitgangspunt is het financiële probleem als volgt gedefinieerd, waarbij aan alle onderstaande voorwaarden moet worden voldaan:

- a. De energierekening hoger is dan het maandbedrag dat is gebaseerd op de maximale waarden van het landelijke prijsplafond energierekening (€ 242,00 per maand).
- b. Het inkomen lager is dan 2,5 x het netto sociaal minimum (lage en middeninkomens).
- c. Het huishouden een energiequote heeft van minimaal 15%
- d. Het huishouden een woonquote heeft van minimaal 20%
- e. Het spaargeld op de bank lager is dan 2x het bescheiden vermogen op grond van de Participatiewet.

In de praktijk blijkt dat deze voorwaarden volgens de uitvoering te streng waren voor de mensen die zich melden voor de maatwerkvoorziening energietoeslag. Echter, er is ook

weinig gebruik gemaakt van de hardheidsclausule om hiervan af te wijken. Dit betekent, ons inziens, dat de behoefte aan een maatwerkvoorziening ontbrak. De mogelijke redenen hiervoor zijn in de RIN beschreven, wat met name te maken heeft met de landelijke ontwikkelingen en gedaalde energieprijzen.

Vraag nr. 2

Moeten deze voorwaarden dan niet veel ruimer en minder ingewikkeld worden gemaakt zodat meer mensen met een moeilijke financiële situatie hiervan gebruik van kunnen en willen maken?

Antwoord:

Nee, zie antwoord vraag nr. 1.

Vraag nr. 3

Vindt de wethouder het acceptabel dat er een bedrag van 163.757 ter beschikking is om mensen te helpen maar dat hiervan nog geen 10% daadwerkelijk is gebruikt. En van dat uitgegeven bedrag is bijna 90% naar uitvoeringskosten gegaan en slechts 10% naar de mensen waar het om gaat.

Antwoord:

Ja, het college vindt dat acceptabel.

Wanneer een pilot wordt opgestart en uitgevoerd zijn er risico's aan verbonden, omdat van tevoren niet goed in te schatten is wat voor resultaten de pilot gaat opbrengen. Als uit de evaluatie van de pilot Maatwerkregeling Energietoeslag gebleken was dat de Maatwerkregeling een succes was en de pilot ook na juli 2023 moest worden doorgezet, dan was het beschikbare budget nodig geweest om onze inwoners te helpen. In dat geval was ook de verhouding van de uitvoeringskosten versus de zorgkosten meer in evenwicht gekomen.

Vraag nr. 4

Is de wethouder bereid om de regeling zodanig aan te passen dat het bestemde geld wel de mensen bereikt waarvoor het bedoeld is?

Antwoord:

Nee,

Zie antwoorden hiervoor.

Er is bij de start van de pilot de afspraak gemaakt dat wanneer de maatwerkregeling niet aansluit bij de behoefte, de regeling niet voortgezet wordt. Bij het niet voortzetten van de pilot vervalt de maatwerkregeling. Aanpassing is dus niet aan de orde.